

A nemzeti könyvtár az élethosszig tartó tanulásért

Az Európai Unió TÁMOP pályázatnak köszönhetően az Országos Széchényi Könyvtár elektronikus katalógusában mintegy 15%-al több könyv érhető el 2011 tavaszától. Ez 250 ezer katalóguscédula elektronikus feldolgozását jelenti. Az elkészült katalógus rekordok egyúttal azonnal megjelentek az országos közös katalógusban (MOKKA), amelynek fejlesztése szintén ezen pályázat keretei között valósult meg. A program harmadik elemeként a nemzeti könyvtár „Családi Olvasás Éve 2010” néven országos olvasásfejlesztő kampányt is szervezett.

Az Országos Széchényi Könyvtár elektronikus katalógusa 1991-től folyamatosan működik, 2004-ben visszamenőleg 1950-ig került rögzítésre a könyvek cédulakatalógusa. A TÁMOP program keretében, az adatbázis-bővítés második szakaszában az 1926 és 1949 között állományba vett és feldolgozott könyvanyag korszerű feltárására került sor, ezáltal az OSZK törzsgyűjteményének feltártsági szintje az elektronikus katalógusban a projekt elejére jellemző kb. 48%-osról kb. 62%-osra emelkedett. Az adatrögzítés távmunkában folyt: a közbeszerzési eljárásban nyertes cég Nagyváradon dolgozó adatrögzítői terminálszerveren keresztül kapcsolódtak az OSZK katalógus-adatbázisához. A rekordok napi gyakorisággal betöltésre kerültek az országos közös katalógusba (MOKKA), így nagymértékben segíthetik a többi könyvtár állományfeltáró munkáját. Elmondható tehát, hogy így a MOKKA is 250 ezer katalógusrekorddal bővült csak az OSZK TÁMOP pályázatának jóvoltából.

A MOKKA fejlesztése során megújult a katalógus működtető rendszere, valamint megvalósult az egységesített besorolási adatok központi kezelése. Egyre több könyvtár csatlakozhat a közös katalógushoz, aminek következtében a korábbiaknál jóval nagyobb könyvtári állomány érhető el a MOKKA-ra épülő kölcsönzési rendszerből. A pályázat megvalósítása során az OSZK szorosan együttműködött az ODR szolgáltatást továbbfejlesztő Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárral.

A közös katalógus építése országos szinten jelentős költségmegtakarítást jelent a könyvtáraknak, és felgyorsítja az állományokat leíró adatok hozzáférhetőségét. A korszerűsített rendszer hatékonyabbá teszi a feldolgozó munkát, lehetővé téve a kész katalógusrekordok átemelését az egyes könyvtárak saját rendszereibe.

A „Családi Olvasás Éve 2010” programcsomag egy éven keresztül országos szinten fogta össze a könyvtárak olvasásfejlesztő, olvasást népszerűsítő programjait. A kampány céljaira központi promóciós anyagok készültek a hazai könyvtárak részére. A programsorozat három időpontban különböző közönséget céltzott meg: 2010 őszén az Informatikai és Könyvtári Szövetség programjához kapcsolódott, amelynek központi témája a közös családi olvasás elősegítése volt, 2011 februárjában játékra hívta az olvasókat „Közös költemény” kampányával, majd márciusban részt vállalt az „Internet Fiesta” rendezvénysorozatában. Komoly visszhangot váltott ki a sajtóban a 2010 decemberében bemutatott, olvasási szokásokat vizsgáló kutatás, valamint a hátrányos helyzetű olvasók könyvtárakkal szemben megfogalmazott igényeit számba vevő felmérés is.